

**UCHWAŁA NR XV/6/2020
RADY MIEJSKIEJ W ZBĄSZYNKU**

z dnia 27 stycznia 2020 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zbąszynek na lata
2020-2023**

Na podstawie art. 176 pkt 1 i art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 i 924, z 2018 r. poz. 2245 oraz z 2019 r. poz. 1818) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Zbąszynek na lata 2020 - 2023, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega rozplakatowaniu na urzędowych tablicach ogłoszeń.

Przewodniczący Rady

Jan Mazur

Uzasadnienie

Obowiązek uchwalenia 3-letniego programu dotyczącego wspierania rodziny wynika z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Przywołany przepis stanowi, że opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy. Program winien być przyjęty przez Radę Miejską w formie uchwały. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Zbąszynek na lata 2020 - 2023 adresowany jest do rodzin posiadających problemy z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych a jego cele ukierunkowane są przede wszystkim na zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, aktywizowanie rodzin do podejmowania działań wzmacniających prawidłowe wypełnianie funkcji rodzicielskich, niwelowanie deficytów osłabiających funkcjonowanie rodziny, a także tworzenie warunków pozwalających na powrót dzieci objętych pieczą zastępczą do rodzin biologicznych. W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Załącznik do uchwały Nr XV/6/2020

Rady Miejskiej w Zbąszynku

z dnia 27 stycznia 2020 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

w Gminie Zbąszynek
na lata 2020-2023

STYCZEŃ 2020

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2023 w gminie Zbąszynek opracowano w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019, poz. 1111), w myśl którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Rodzina to podstawowa grupa społeczna dla rozwoju i funkcjonowania, to najlepsze naturalne środowisko, w którym dziecko otoczone jest opieką i ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb. Rodzina oddziałuje na dziecko w sposób świadomy i nieświadomy przekazując mu system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego przyszłą aktywność. Jednak dokonujące się zmiany w życiu społecznym i gospodarczym powodują wiele skutków pozytywnych, ale pogłębiają też wiele zjawisk negatywnych takich jak: bezrobocie, uzależnienia, przemoc, przestępczość, które przyczyniają się do rozpadu rodziny. Dlatego nawet niewielkie zaburzenie może powodować destabilizację w rodzinie. Destrukcyjne przerwanie łańcucha więzi rodzicielsko – opiekuńczych prowadzi do zakłócenia relacji międzyludzkich. Działania instytucji i służb zobligowanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka, powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają współpracy interdyscyplinarnej.

Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2023 stanowi realizację dyspozycji ustawowej i jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zbąszynek na lata 2014-2023. Będzie on miał charakter zróżnicowany zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Podstawa prawna Programu

- Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019r., poz. 506)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111);
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem” (Dz. U. z 2019 r., poz. 473)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz. 852);
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zbąszynek na lata 2014-2023.

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Gmina Zbąszynek realizuje zadania z zakresu edukacji, kultury i sportu. Tutaj zlokalizowane są dwie publiczne szkoły średnie: Technikum Leśne w Rogozińcu i Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Zbąszynku; są trzy szkoły podstawowe: w Zbąszynku, w Dąbrówce Wielkopolskiej i w Kosieczynie. Na terenie gminy działa pięć niepublicznych przedszkoli.

Dobrze wyposażona baza sportowa Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zbąszynku, w tym nowopowstająca kompleksowa hala sportowa oraz prężnie działający Zbąszyński Ośrodek Kultury, Dzienny Dom Senior-Wigor, Stowarzyszenie Zbąszyński Uniwersytet Trzeciego Wieku, oraz organizacje młodzieżowe jak Rada Młodych Samorządowców, tworzą możliwości realizacji i rozwoju zainteresowań oraz udziału grup osób w różnym wieku w różnorodnych imprezach kulturalnych i sportowych.

Gmina oferuje mieszkańcom Zbąszyńską Kartę Rodziny "Rodzina na 5 plus" jak również rozbudowany i dobrze działający system pomocy społecznej i świadczeń na rzecz rodziny, obejmujący swym oddziaływaniem rodziny i osoby znajdujące się długotrwale lub przejściowo w trudnej sytuacji życiowej, osoby starsze i niepełnosprawne, rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, czy też osoby wykluczone bądź zagrożone marginalizacją społeczną.

Szkoły podstawowe funkcjonujące na terenie gminy Zbąszynek zapewniają uczniom zajęcia świetlicowe.

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbąszynku oraz analiza społeczna zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zbąszynek na lata 2014 – 2023.

Dla potrzeb programu opracowano Kartę Diagnostyczną zawierającą informacje nt. liczby mieszkańców, liczby młodzieży i dzieci, ilości dzieci z terenu gminy umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych oraz świadczeń funduszu alimentacyjnego.

Karta Diagnostyczna Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Wyszczególnienie		Liczba		Liczba
Ludność gminy	Stan na 31.12.2017r.	8355	Stan na 31.12.2018r.	8 315
w tym kobiet		4252		4230
Mężczyzn		4099		4085
Dzieci w wieku 0 - 15 w gminie		1401		1 393
Młodzież w wieku 16 – 19 w gminie		482		459
W wieku produkcyjnym		5123		5376
W wieku poprodukcyjnym		1591		1615
Rodziny korzystające z dodatku mieszkaniowego	Stan na 31.12.2017r.	23	Stan na 31.12.2018r.	21
Rodziny korzystające z pomocy społecznej		182 rodziny/ 469 osób		168 rodzin/ 404 osoby
Rodziny korzystające z zasiłku rodzinnego		140 rodzin		152 rodziny
Rodziny korzystające ze świadczeń funduszu alimentacyjnego		33 rodziny		28 rodziny
Rodziny korzystające ze stypendium szkolnego i zasiłków szkolnych		21		46
Uczniowie objęci dożywianiem w szkołach/przedszkolach		137		134
Rodziny korzystające ze wsparcia asystenta rodziny		14		15

Rodziny wychowujące dzieci, w których wystąpiła przemoc			5		7
Liczba dzieci/młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej		Stan na 31.12.2017r.	4	Stan na 31.12.2018r.	4
Liczba dzieci/młodzieży umieszczonych w domu dziecka			0		1
Liczba dzieci, za które gmina ponosi odpłatność	W rodzinach zastępczych	Stan na 31.12.2017r.	4	Stan na 31.12.2018r.	3
	W domach dziecka		0		1
Rodziny wspierające					0

Liczba zamieszkujących na terenie Gminy Zbąszynek dzieci i młodzieży, wg stanu na 31 grudnia 2018r., w wieku od 0 do 19 lat wynosi 1852 osób, co stanowi 22,27 % ogółu mieszkańców. W tym, w wieku od 0 do 15 lat było 1393 dzieci (16,75%) oraz od 16 do 19 roku życia było 459 osób (5,5%). W roku 2018 w dwóch formach pieczy zastępczej umieszczonych zostało 6 dzieci, co stanowi 0,2 % grupy wiekowej od 0 do 19 roku życia.

Powody udzielania pomocy społecznej w latach 2017 - 2018

Powód udzielenia pomocy	Liczba rodzin 2017	Liczba rodzin 2018
Ubóstwo	88	78
Bezrobocie	47	40
Niepełnosprawność	81	76
Długotrwała choroba	26	30
Niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	146	143
Przemoc w rodzinie	3	2
Nadużywanie alkoholu	25	9
Zdarzenia losowe	1	2

Struktura rodzin korzystających z pomocy według liczby dzieci w rodzinie w latach 2017 - 2018

Ilość dzieci w rodzinie	Liczba rodzin 2017	Liczba rodzin 2018
Rodziny z 1 dzieckiem	27	28
Rodziny z 2 dzieci	34	27
Rodziny z 3 dzieci	16	15
Rodziny z 4 dzieci	8	6
Rodziny z 5 dzieci	1	2
Rodziny z 6 dzieci i więcej	1	1

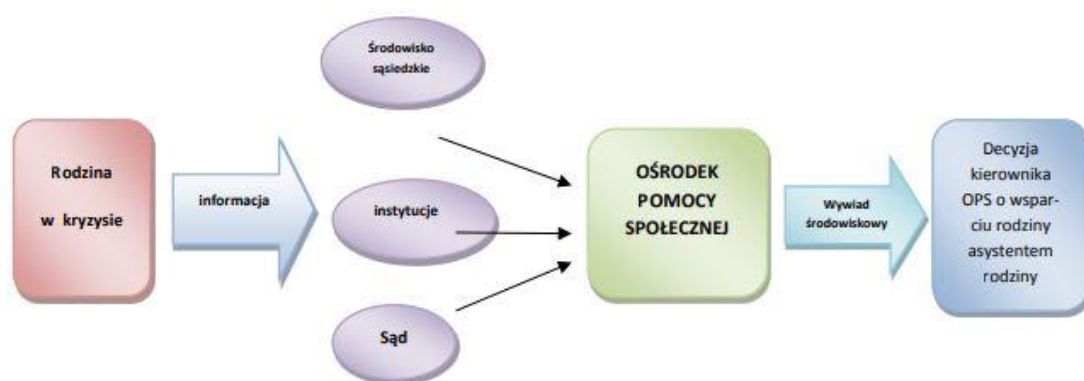
Źródła danych statystycznych:

- Urząd Miejski w Zbąszynku (BIP),
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku – sprawozdanie za rok 2017 i 2018,
- Urząd Miejski w Zbąszynku – ewidencja ludności,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie – piecza zastępcza,
- materiały zgromadzone przez Partnerstwo Powiatowe Rodzina Razem.

Rodzina dysfunkcyjna nie zaspokaja potrzeb emocjonalnych jej członków, nie zapewnia bezpieczeństwa ani właściwych warunków do prawidłowego rozwoju i wzrastania dzieci. Innymi słowy – nie spełnia istotnych funkcji z punktu widzenia zdrowia psychicznego samych członków rodziny oraz całego społeczeństwa.

Nadużywanie alkoholu, uzależnienia, zaniedbywanie dzieci wynikające z braku czasu lub nieświadomości rodziców, łatwy dostęp do mających destrukcyjny wpływ na zachowanie dzieci stron internetowych, to główne przyczyny trudnej sytuacji dotyczące znaczną grupę rodzin korzystających z pomocy społecznej, które jednocześnie generują wiele innych niebezpiecznych dysfunkcji społecznych.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania podstawowych jej funkcji. Wsparcie może być prowadzone w formie pracy z rodziną m.in. poprzez wprowadzenie asystenta rodziny, poradnictwo specjalistyczne, pracę socjalną oraz pomoc w opiece i wychowywaniu dziecka poprzez placówki wsparcia dziennego oraz rodziny wspierające.

Służby społeczne priorytetowo zajmują się problemami, z którymi borykają się rodziny z dziećmi, ponieważ dzieci stanowią najłabszą grupę społeczną.

W programie, w oparciu o diagnozę sytuacji demograficznej i społecznej w gminie w zakresie organizacji systemu opieki nad dzieckiem oraz wsparcia rodziny, zastosowano analizę SWOT jako narzędzie identyfikacji i usystematyzowania mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń społecznego obszaru gminy, czyli tzw. czynników wewnętrznych i zewnętrznych mających wpływ na funkcjonowanie rodzin.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> Otwartość Urzędu Miejskiego i Ośrodka Pomocy Społecznej na współpracę ze środowiskiem lokalnym; możliwość kontaktu bezpośredniego z pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej od poniedziałku do piątku, w godzinach od 7.30 do 15.30 oraz drogą elektroniczną; Doświadczenie zawodowe pracowników instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny; Kompetentna i oddana, ale też stale doskonaląca swoje umiejętności kadra pomocy społecznej: pracownicy socjalni, asystenci rodziny, opiekunki osób starszych i pracownicy 	<ul style="list-style-type: none"> Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej; Brak rodzin wspierających; Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego; Bierność i niewielkie zaangażowanie rodzin, niechęć do współpracy ze strony rodzin, pomimo dobrego przygotowania i otwartości instytucji; Ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej;

<p>administracyjni;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chęć udziału pracowników służb instytucji i organizacji pozarządowych w szkoleniach; • Program 500+ i Dobry Start; • Profesjonalne działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; • Rozbudowane zaplecze sportowe; • Dobra sytuacja na rynku pracy; • Dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (terapeuta, psycholog, prawnik); • Funkcjonowanie Zbąszyneckiej Karty „Rodzina na 5+”; • Funkcjonowanie ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny; • Doświadczenie we współpracy z różnymi podmiotami pracującymi na rzecz rodzin; • Doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, realizacja programów osłonowych, profilaktycznych i programów aktywności lokalnej; • Dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych rodzinom; • Zabezpieczenie w budżecie gminy niezbędnych środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny; • Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez instytucje na terenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczna wiedza mieszkańców gminy na temat form wsparcia i instytucji działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie; • Niewystarczająca dostępność opieki instytucjonalnej dla dzieci do lat 2,5, np. żłobki; • Mała ilość organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny; • Brak aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie organizowania grup samopomocowych; • Rosnąca niewydolność rodziców w procesie wychowawczym; • Oferowane możliwości spędzania czasu wolnego oraz socjoterapii nie znajdujące zainteresowania wśród młodzieży zagrożonej demoralizacją; • Wzrost ilości zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży • Brak kompleksowego podejścia do zwalczania przyczyn dysfunkcyjności rodziny; • Brak aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie organizowania grup samopomocowych; • Niski poziom wykształcenia osób korzystających z pomocy społecznej • Przerzucenie całkowitej odpowiedzialności za wychowanie dziecka na szkołę i inne instytucje.
---	--

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój innowacyjnych metod wsparcia rodziny w pracy asystenta rodziny oraz pracowników socjalnych; • Podnoszenie kompetencji osób pracujących z rodzinami; • Wzrost zaangażowania społeczności lokalnej w działania na rzecz dziecka i rodziny; • Wzmocnienie roli opiekuńczo-wychowawczych rodzin; • Rozwój wolontariatu; • Możliwość pozyskiwania środków finansowych z konkursów ogłaszanych przez MRPiPS, konkursów w ramach programu wspierania jednostek samorządu terytorialnego w budowaniu lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną oraz środków z funduszy europejskich; • Realizacja programów profilaktycznych i aktywizujących społeczność lokalną; • Grupy wsparcia działające na terenie gminy; • Szeroki wachlarz usług realizowanych na rzecz rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zanik więzi i tradycji rodzinnych, rozpad rodziny; • Zaniedbanie emocjonalne dziecka; • Zbyt mała ilość czasu poświęcana przez rodziców wobec dzieci; • Uzależnienie świadczeniobiorców OPS w Zbąszynku od otrzymywanej pomocy; • Zjawisko „dziedziczenia biedy”; • Brak możliwości zaspokojenia uzasadnionych potrzeb mieszkaniowych rodzin; • Niestabilny system prawny w zakresie wspierania rodziny i pomocy społecznej; • Brak stałej oferty zajęć rozwijających umiejętności psychospołeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz dla rodzin dysfunkcyjnych; • Niewystarczające działania z zakresu profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży; • Stereotypowe postrzeganie Ośrodka Pomocy Społecznej jako instytucji przyznającej jedynie świadczenia pieniężne; • Rosnąca liczba zadań do realizacji przez samorządy przy braku lub niewielkim poziomie dofinansowania zadań.

III. CELE PROGRAMU

Utrzymanie dziecka w rodzinie biologicznej bądź jego powrót do rodziny jest celem priorytetowym, dlatego praca z rodziną powinna być rozpatrywana z perspektywy potrzeb dziecka.

Objęcie kompleksowym wsparciem rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze

Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Efekty
Wpieranie rodzin przez asystentów rodziny.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. Liczba zatrudnionych asystentów rodziny.	Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologa, terapeuty uzależnień, terapeuty rodziny, prawnika, pedagoga szkolnego).	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zbąszynku Szkoły i przedszkola w gminie Ośrodek Pomocy Społecznej	Rodzaj i forma udzielanego poradnictwa specjalistycznego. Liczba udzielonych konsultacji i porad.	Poprawa funkcjonowania rodzin i osób korzystających ze wsparcia.
Prowadzenie zajęć z socjoterapii dla dzieci i młodzieży.	Szkoły i przedszkola w gminie	Liczba instytucji i organizacji prowadzących socjoterapię. Liczba przeprowadzonych godzin socjoterapii. Liczba dzieci objętych socjoterapią.	Poprawa społecznego i emocjonalnego funkcjonowania dzieci i młodzieży.
Rozwój działalności placówek wsparcia dla dzieci.	Organizacje pozarządowe Gmina Zbąszynek Szkoły i przedszkola w gminie	Liczba działających w gminie placówek wsparcia dziennego dla dzieci. Liczba dzieci korzystających z placówek wsparcia.	Wzrost zainteresowania alternatywnymi sposobami spędzania czasu oraz korygowanie negatywnych zachowań.
Wspieranie rodzin wychowujących dzieci w zaspokajaniu podstawowych potrzeb, m.in. w formie materialnej, rzeczowej oraz pracy socjalnej.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin oraz osób w tych rodzinach, które uzyskały pomoc pieniężną z OPS. Liczba rodzin oraz osób w tych rodzinach, które skorzystały z pomocy udzielonej w formie pracy socjalnej. Liczba dzieci objętych pomocą w formie posiłku. Liczba rodzin pobierających: ✓ świadczenia rodzinne, ✓ świadczenia wychowawcze, ✓ świadczenia z FA, ✓ stypendia.	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu, sytuacji kryzysowych.

Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Efekty
Udzielanie wsparcia rodzinom z niepełnosprawnym dzieckiem.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych pomocą w formie: <ul style="list-style-type: none"> ✓ usług opiekuńczych, ✓ specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ✓ specjalnego zasiłku opiekuńczego, ✓ świadczenia pielęgnacyjnego i zasiłku pielęgnacyjnego. 	Poprawa sytuacji życiowej dziecka i rodziny.
Integracja rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi ze środowiskiem lokalnym.	Ośrodek Pomocy Społecznej i jednostki organizacyjne gminy realizujące zajęcia z dziećmi i dla dzieci	Liczba zorganizowanych spotkań integracyjnych, festynów, imprez, form rekreacji.	Poprawa jakości życia rodziny.
Koordynowanie spraw związanych z organizacją wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zbąszynku Organizacje pozarządowe	Liczba dzieci, które skorzystały z wypoczynku. Liczba podmiotów, które zorganizowały wypoczynek letni dla dzieci z naszej gminy.	Zwiększenie dostępu do form aktywnego spędzania czasu.
Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej dzieciom od rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.	Gmina Zbąszynek, w imieniu której działa Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku Starostwo Powiatowe	Wysokość wydatków poniesionych na pokrycie kosztów pobytu dzieci: <ul style="list-style-type: none"> ✓ w domu dziecka, ✓ w rodzinach zastępczych 	Zapewnienie bezpiecznych warunków do rozwoju dla dzieci i młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej.
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku	Liczba dzieci skierowanych do pieczy zastępczej. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, w tym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Liczba dzieci, które powróciły z pieczy zastępczej do rodzin naturalnych.	Zapewnienie bezpiecznych warunków do rozwoju dla dzieci i młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Zbąszynek na lata 2020 – 2023

Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Efekty
Wspieranie rodzin wielodzietnych w ramach Zbąszyneckiej Karty „Rodzina 5+” oraz ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.	Gmina Zbąszynek	Ilość wydanych Zbąszyneckich Kart „Rodziny 5+”. Ilość wydanych ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny.	Poprawa jakości życia rodzin.
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka			
Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku Gminny Zespół Interdyscyplinarny Komenda Powiatowa Policji w Świebodzinie Straż Miejska w Zbąszynku	Liczba rodzin z dziećmi objętych działaniami w ramach Kontraktu socjalnego. Liczba rodzin objętych monitoringiem asystenta rodziny. Liczba rodzin z dziećmi, w których realizowana jest praca socjalna.	Poprawa funkcjonowania rodzin. Usprawnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach.
Realizacja procedur Niebieskiej Karty w ramach działań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku, Gminny Zespół Interdyscyplinarny Komenda Powiatowa Policji w Świebodzinie Straż Miejska w Zbąszynku	Liczba podjętych interwencji kryzysowych. Liczba Niebieskich Kart założonych w rodzinach wychowujących nieletnie dzieci.	Wylimitowanie przemocy domowej. Wzrost poczucia bezpieczeństwa w rodzinach. Poprawa relacji w rodzinach. Poprawa stanu emocjonalnego członków rodzin z problemem przemocy domowej.

Usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze

Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Efekty
Organizowanie spotkań w Partnerstwie Powiatowym „Rodzina Razem”.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie	Liczba spotkań w ramach Partnerstwa „Rodzina Razem”.	Efektywna współpraca pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.
Kampania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzona podczas imprez gminnych, w szkołach naszej gminy, poprzez stronę internetową OPS i Gminy Zbąszynek oraz przez kolportaż ulotek i w prasie lokalnej.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zbąszynku Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku	Liczba imprez gminnych z prowadzoną kampanią Przeciw przemocy. Ilość programów i projektów na temat przeciwdziałania przemocy realizowanych w szkołach naszej gminy. Ilość artykułów i notatek zamieszczonych na stronie internetowej OPS i Gminy Zbąszynek. Ilość notatek prasowych o tematyce przeciwdziałania przemocy w rodzinie zamieszczonych w Zbąszyneckim Kwartalniku i prasie lokalnej.	Wzmocnienie i usprawnienie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

Promowanie „zdrowej rodziny” przeciwdziałaniem marginalizacji rodzin dysfunkcyjnych

Zwiększenie świadomości mieszkańców gminy na temat roli i znaczenia podmiotów działających dla rodziny, w tym rodzin wspierających.	Gmina Zbąszynek Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku Zbąszynecki Ośrodek Kultury Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zbąszynku Straż Pożarna w Zbąszynku	Liczba lokalnych wydarzeń na rzecz rodziny. Liczba wydanych broszur informacyjnych.	Poprawa jakości życia rodzin. Wzrost świadomości społecznej na temat „zdrowej rodziny”.
---	--	--	--

Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Efekty
Organizowanie spotkań, warsztatów i happeningów dotyczących znaczenia „zdrowej rodziny”.	ZHP w Zbąszynku Wolontariat	Liczba spotkań, warsztatów lub happeningów promujących zdrową rodzinę.	Zwiększenie dostępu do form aktywnego spędzania czasu wolnego.
Upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie rozwiązywania sytuacji problemowych w rodzinach prowadzonych we współpracy ze specjalistami.	Gmina Zbąszynek Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku	Ilość upowszechnionych dobrych praktyk (w lokalnych mediach i na stronie internetowej OPS).	Poprawa jakości życia rodzin. Poprawa relacji wewnątrzrodzinnych. Wzmocnienie kompetencji rodzicielskich.
Stworzenie spójnej informacji o ofercie specjalistycznej pomocy na terenie gminy.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku	Rodzaj i ilość informacji o ofertach specjalistycznej pomocy dla rodzin w gminie.	Poprawa jakości życia rodzin. Wzrost świadomości społecznej na temat „zdrowej rodziny”.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami programu będą rodziny zamieszkałe w Gminie Zbąszynek, w szczególności zagrożone wykluczeniem społecznym, mające problemy opiekuńczo-wychowawcze, dzieci zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej bądź też rodziny, w których została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska a dzieci umieszczono w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

V. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Założenia Programu Wspierania Rodziny w ramach swoich kompetencji winny realizować samorządowe jednostki organizacyjne, właściwe organizacje pozarządowe i inne podmioty, w szczególności realizujące zadania na zlecenie Gminy Zbąszynek oraz osoby specjalizujące się bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Przy realizacji Programu współpracować winny:

a) podmioty publiczne:

- właściwe referaty i stanowiska Urzędu Miejskiego w Zbąszynku,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku,
- Szkoły podstawowe,
- Zbąszynecki Ośrodek Kultury,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Straż Miejska

b) podmioty niepubliczne:

- przedszkola niepubliczne,
- organizacje pozarządowe działające w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia,
- organizacje pozarządowe działające w zakresie pomocy społecznej, edukacji
- kluby i organizacje sportowe,
- kościoły i związki wyznaniowe,

c) samorządowe służby i instytucje o zasięgu powiatowym i inne:

- Komenda Powiatowa Policji,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Zakłady opieki zdrowotnej,
- Sąd Rejonowy w Świebodzinie.

W realizacji swoich zadań w/w podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować jako priorytet, także wówczas gdy nie stanowi ono ich podstawowej misji.

Program jest zobowiązaniem samorządu gminnego i jego jednostek do realizacji przyjętych celów, a także ma za zadanie stymulować do ukierunkowanych działań na rzecz dziecka i rodziny.

VI. ZASADY FINANSOWANIA

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków:

- budżetu Gminy Zbąszynek,
- dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
- dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,
- funduszy Unii Europejskiej,
- innych środków pozyskanych w ramach konkursów dotacyjnych.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

VII. EWALUACJA I OCENA PROGRAMU

Program będzie koordynowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Monitoring Programu prowadzony będzie całorocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w niniejszym Programie, ich analizę oraz ocenę zebranych informacji celem planowania dalszych działań i doskonalenia dotychczas ustalonych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku w terminie **do 31 marca każdego roku**, sporządzi sprawozdanie rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny.

PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Zbąszynek na lata 2020 – 2023 jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zbąszynek na lata 2014-2023, zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci.

Celem działalności profilaktycznej jest zapobieganie negatywnym stanom rzeczy, zarówno tym, które dopiero mają zaistnieć, jak i tym, które już istnieją. Działając w myśl zasady, że „lepiej zapobiegać niż leczyć”, powinno się promować działania profilaktyczne ukierunkowane na wspieranie rodzin niewydolnych w opiece nad dziećmi oraz tworzenie coraz lepszych warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci, co zahamuje proces umieszczania dzieci poza rodziną biologiczną. Aby podołać temu wyzwaniu niezbędna jest więc ścisła współpraca pomiędzy instytucjami i organizacjami oraz wypracowanie sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji dziecka i rodziny. Tak rozumiany Program może stanowić pełne, kompleksowe ujęcie systemu wsparcia dziecka i rodziny.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny aktywnie włączyć się instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.